

31. Fra Enke efter fast Svend ved første Ingeniørdirektion O. G. A. Unger, *Johanne Kirstine Unger*, om en aarlig Understøttelse. (Indbragt den 8. November 1904 af Folketingsmanden for Københavns Amts 3die Valgkreds, *Hyller*).

Andragerinden, der blev Enke i Maj 1904, er svagelig og formaar ikke at tjene tilstrækkeligt til sit og tre uforsørgede Børns Underhold. Der er to Sønner paa henholdsvis 14 og 16 Aar og en sygelig Datter paa 18 Aar. Andragerindens afdøde Mand har i 22 Aar som fast Svend arbejdet ved første Ingeniørdirektion til sine overordnedes fulde Tilfredshed, han har ved større Byggeforetagender været benyttet som Konduktør og har med megen Dygtighed udfyldt denne Plads. Fra Krigsministeriet foreligger der Afslag paa et dertil indsendt Andragende om en aarlig Understøttelse.

5 Bilag medfølge.

Udvalget foreslaar at henvise Andragendet til Krigsministeren.

32. Fra *Sagfører Erik Givskov* om en Rejseundersøttelse. (Indbragt den 8. November 1904 af Folketingsmanden for Sorø Amts 1ste Valgkreds, *Zahle*).

Det er til Studiet af „den lille Industri“ i Frankrig, Svejts, Tyskland og eventuelt Rusland, at Andrageren ønsker en Rejseunderstøttelse. Han har forgæves andraget om en saadan hos Landbrugsministeriet og anfører som Begrundelse for sit Andragende følgende:

„Det er sikkert ret utvivlsomt, at et liberalt Ministerium vil snart komme til Roret i England, og det er ikke synderlig meget mere tvivlsomt, at en af et saadant Ministeriums første Regeringshandling vil blive at gennemføre en Lov om Beskatning af Grundværdierne. Men dette vil, hvad ogsaa Erfaringerne fra New Zealand bekræfte, medføre, at de store engelske Godsejere, der nu holde den allerstørste Del af Landet helt eller delvist uproduktivt, ville blive nødsagede til at sælge deres Jorder til Folk, som kunne og ville bringe noget ud af dem. Der er saaledes en ret høj Grad af Sandsynlighed for, at England i Løbet af nogle Aar vil kunne brødføde sig selv.

Skulde Englands Marked imidlertid saaledes — som der er al god Grund til at forvente — helt eller delvist lukkes for Danmarks Udførsel, da er vort Lands økonomiske Afhængighed af England jo saa stor, at en Lukning af dette Marked vilde være en Nationalulykke, ikke alene gennem Tabet af dette Marked, men ogsaa fordi Landbrugsprodukter fra alle de andre Lande, der nu producere for England, da vilde konkurrere med de danske paa de faa tilbagestaaende Markeder og saaledes foraarsage et overordentlig stærkt Prisfald.

Skal dette Slag afværges, da maa Danmark, medens det endnu er Tid, genvinde sin økonomiske Uafhængighed, da maa den ensidige Produktion af Næringsmidler afløses af en tosidet, i hvilken Tilvirkning af Næringsmidler og industrielle Produkter nogenlunde dække hinanden indenfor Landets Grænser. Da Danmark jo savner Betingelserne for en virkelig fordelagtig Fabrikdrift, synes den eneste Maade, hvorpaa dette kan ske, at være gennem Udvikling af den lille Industri, dreven i Husmandshjemmene ved Hjælp af Andelssystemet og elektrisk Drivkraft, hentet fra vore Tørvemoser.

Studiet af den lille Industri, hvor den drives rationelt, synes mig derfor at være en af de mest betydningsfulde Opgaver for vort Land, i hvilket en oplyst og stadig voksende Husmandsstand jo staar vel rustet til at optage Arbejdet, og jeg vover derfor, trods det fra Landbrugsministeriet modtagne Afslag, at anse Sagen for vigtig nok til at ulejlige det høje Finansudvalg med nærværende Andragende. Med Hensyn til mine Betingelser for at kunne foretage et saadant Studium tillader jeg mig at oplyse, at jeg har anvendt de sidste 10 Aar til Studiet af sociale, økonomiske og politiske Spørgsmaal i Europa og Amerika, og da mine Artikler om saadanne Emner blive optagne saavel i de første engelske og amerikanske som ogsaa i de skandinaviske og danske Tidsskrifter, er det formentlig ikke for ubeskedent at antage, at mine Studier ikke have været helt uden Udbytte. Hvad særlig Spørgsmaalet om den lille Industri og Smaadriften angaar, da tør jeg tillade mig at henvise specielt til en Række Artikler i „Husmanden“ for 1903 om Husmandsdrift i Kina samt til medfølgende Ar-